

MEMORANDUM 2025-2030

De Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap (SAPH)

De SAPH is de schakel tussen het Kortrijkse stadsbestuur en personen met een handicap, hun belangenorganisaties en verenigingen.

De SAPH wil dat **alle** mensen volwaardig kunnen deelnemen aan het dagelijkse leven!

De Adviesraad:

- geeft advies over de toegankelijkheid van openbare gebouwen en ruimten,
- geeft advies over de gebruiksvriendelijkheid van informatie en dienstverlening,
- signaleert problemen,
- sensibiliseert en mobiliseert,
- verdedigt de belangen van personen met een beperking.

Visie: naar een inclusieve stad

De SAPH ijvert voor een inclusieve samenleving, waar iedere burger – ongeacht zijn/haar beperkingen – ten volle aan kan deelnemen. De SAPH pleit ervoor dat onze stad op dit vlak een voortrekkersrol speelt.

Inclusie betekent dat de openbare ruimte en gebouwen voor iedereen fysiek toegankelijk zijn. We denken aan ouderen, gezinnen met kinderwagens, rolstoelgebruikers en mensen met beperkte mobiliteit, al dan niet tijdelijk.

Inclusie betekent ook dat alle aangeboden diensten, voorzieningen en informatie voor iedereen eenvoudig te gebruiken zijn. Enkele voorbeelden:

- alle stadsdiensten maken gebruik van klare taal,
- Vlaamse Gebarentaal wordt aangeboden bij lezingen in de bibliotheek, musea,...
- sollicitanten met een beperking krijgen dezelfde kansen, zonder daarbij beperkt te worden door fysieke of andere drempels.

Inclusie staat voor een gelijkwaardige en respectvolle behandeling van ieder mens, ongeacht zijn/haar fysieke en/of mentale mogelijkheden. Kortom, iedereen heeft belang bij inclusie!

Huidige legislatuur 2019-2024

De SAPH verheugt zich over de veelbelovende realisaties op vlak van inclusie tijdens de huidige legislatuur. De SAPH ervaart een goede samenwerking met de meeste stadsdiensten en departementen, die onze adviezen wel degelijk ter harte nemen en een grote bereidheid tonen om zich voor alle burgers in te spannen.

Van groot belang daarbij is de rol van de toegankelijkheidsambtenaar Camille Laigneil. De toegankelijkheidsambtenaar is ons direct aanspreekpunt bij de stad, en coördineert alle initiatieven die inclusie bevorderen.

De SAPH verwacht dat, tijdens de volgende bestuursperiode, de aandacht voor toegankelijkheid in het beleid over alle diensten verankerd wordt.

Charter 'naar een toegankelijke gemeente'

De SAPH is bijzonder blij dat het zittende College het charter 'Naar een toegankelijke gemeente' heeft ondertekend. Dit charter kwam er op initiatief van Inter, het Vlaams expertisecentrum in toegankelijkheid en Universal Design. Het werd op 28 september 2017 voorgesteld. Met de ondertekening van dit charter engageerde Kortrijk zich als een van de vijf pilootgemeenten in Vlaanderen.

Inmiddels zijn nog ruim 20 steden en gemeenten gevolgd.

Het charter beoogt een inclusieve samenleving, in overeenstemming met het VN-verdrag over de rechten van personen met een handicap. Het charter huldigt 'Universal Design' als centrale gedachte. Universal Design komt erop neer dat ieder ontwerp uitgaat van een grote diversiteit onder de gebruikers.

Leidende principes van Universal Design, te hanteren bij een ontwerp, zijn:

1. bruikbaar zijn voor iedereen,
2. flexibel in het gebruik,
3. eenvoudig en intuïtief gebruik,
4. begrijpelijke informatie,
5. marge voor de vergissingen,
6. beperkte inspanning,
7. geschikte afmetingen en gebruikersruimten.

Thema's voor de volgende legislatuur 2025-2030

Het komt er nu op aan om gedurende de komende bestuursperiode, het bovengenoemde charter verder in concreet beleid om te zetten. De SAPH benadrukt dat een werkelijk inclusieve stad pas mogelijk wordt als **alle** stadsdiensten en departementen de nodige inspanningen leveren. Anders dreigt dit charter dode letter te worden.

De SAPH noemt hieronder zeven belangrijke thema's waar het toekomstige beleid zich op moet richten. Per thema geven we bovendien een aantal specifieke aandachtspunten.

1. Openbaar domein en gebouwen

De SAPH vraagt een permanente opvolging van de toegankelijkheid van bouw- en renovatieprojecten. De opvolging door experts van Inter en ervaringsdeskundigen van de SAPH blijft noodzakelijk.

- Laat overheidsgebouwen een toonbeeld van toegankelijkheid zijn; fysieke toegankelijkheid is één aspect, maar vergeet ook bewegwijzering, signalisatie, akoestiek, verlichting, klantvriendelijk onthaal... niet.
- Behoud 'toegankelijkheid' tot een bindende voorwaarde bij de verlening van bouwvergunningen en terrasvergunningen. Waak over de uitvoering van die toegankelijkheidsinspanningen.
- Maak alle parken, speelpleinen en sportcomplexen toegankelijk en gebruiksvriendelijk voor iedereen.
- Pak de vele bestaande voetpaden aan die niet voldoen aan de toegankelijkheidsnormen. Behoud aanpak bij aanleg en vernieuwing van voetpaden.
- Vermijd hinder door oplaadkabels elektrische laadkabels, deelsteps en -fietsen, ... op openbaar domein.
- Bij werken of evenementen in de stad de toegankelijkheid en veiligheid blijven garanderen en hier duidelijk over communiceren.

2. Communicatie

De SAPH vraagt dat de informatie van de stad voor iedereen gebruiksvriendelijk is.

- Gebruik klare taal bij alle communicatie (brieven, folders, Stadskrant, website, ...).

- Besteed aandacht aan digitale toegankelijkheid van de stadswbsites, bijvoorbeeld voor personen met een visuele beperking . Maak alle websites AnySurfer-proof. Als goed praktijkvoorbeeld verwijzen wij naar www.toegankelijkkortrijk.be
- Communiceer duidelijk over de toegankelijkheid van evenementen (gebruik altijd de universele toegankelijkheidspictogrammen op websites, folders, affiches, ...).
- Behoud aandacht voor de niet-digitaal vaardige mensen. Bied vorming en hulp op maat en voorzie hulpmiddelen.

3. Opleiding en tewerkstelling

De SAPH vraagt dat de stad als werkgever en aanbieder van opleidingen het goede voorbeeld geeft. Ook in het onderwijs en publiek-private samenwerkingen moet het stadsbestuur zijn invloed uitoefenen om inclusie te garanderen.

- Onze stad moet minstens de Vlaamse norm van 3 procent voor werknemers met een beperking of kwetsbaarheid halen. Ondersteun kwetsbare jongeren in hun zoektocht naar tewerkstelling. We denken onder meer aan jongeren, personen met een beperking, herintreders na ziekte, laagtaalvaardigen, anderstaligen...
- Zorg voor aangepaste werkplekken en hulpmiddelen voor werknemers met een beperking.
- Zorg ervoor dat schoolgebouwen en opleidingscentra binnen onze stad voor iedereen toegankelijk zijn.

4. Mobiliteit en openbaar vervoer

De SAPH pleit ervoor dat iedereen zich gemakkelijk en veilig kan verplaatsen binnen onze stad.

- Voorzie voldoende voorbehouden parkeerplaatsen voor personen met een handicap die aan de wettelijke toegankelijkheidsnormen voldoen, ook bovengronds.
- Evalueer en corrigeer het gewijzigde aanbod van De Lijn en garandeer voldoende groot budget voor toegankelijke bushaltes.
- Voorzie in vlot toegankelijk openbaar vervoer van en naar het stadscentrum (denk aan busverbindingen met parkeerterreinen buiten het centrum).
- Behoud de taxibonnen en het aangepast vervoer voor mensen met verminderde mobiliteit.
- Blijf waken over de toegankelijkheid van de stationsomgeving tijdens de werkzaamheden.

5. Vrije tijd: sport, cultuur en evenementen

In een samenleving moet iedereen kunnen genieten van culturele, sportieve en sociale activiteiten op een inclusieve manier en zonder struikelblokken.

- Zorg voor inclusieve culturele voorstellingen (via audiodescriptie voor blinden, assistentie, Mobile Connect app, een tolk Vlaamse gebarentaal, ...).
- Ondersteun en stimuleer sportclubs, jeugdverenigingen en vakantiekampen zich open te stellen voor personen met een beperking.
- Versterk het G-sportbeleid.
- Behoud goede initiatieven als de UiT-pas en EDC-kaart.
- Behoud de aandacht voor een divers publiek bij grote evenementen als de Sinksenfeesten (voorzie assistentie door stewards, voorzie aangepaste toiletten en voldoende voorbehouden parkeerplaatsen voor personen met een handicap dichtbij) en communiceer hier duidelijk over.
- Behoud de prikkelarme paasfoor en breid het initiatief uit naar andere evenementen (stilteplekjes, voorspelbaarheid...)
- Stimuleer en ondersteun de toegankelijkheid van horeca (onderrijdbaar meubilair, leesbare menu's, toegankelijk sanitair, ...).

6. Wonen

- Levensloopbestendig wonen moet de norm zijn in de bouw en renovatie van zowel privéwoningen, als meergezinswoningen.
- Sociale huisvesting moet een voorbeeld van inclusie zijn en de toegankelijkheid in de woning en de omgeving garanderen.

7. Zorg voor mensen

In de zorg moet de mens altijd primeren. De integriteit en autonomie van elk persoon moet gewaarborgd blijven.

- Draag de visie uit dat iedereen recht heeft op een menswaardige zorg 24/7.
- Garandeer de nodige middelen voor de woonzorgcentra van de stad.
- Laat mensen niet vereenzamen, schenk aandacht aan sociale contacten, zoek mensen thuis op, probeer iedereen te bereiken bij de wijkgerichte werking.

Inclusie zorgt voor verbinding. En verbinding zorgt voor verandering.